

Anvistning, og hvorefter de, som før skyldte til Seminariefonden, nu kunde komme til at skyldte til Sorø Academi, ikke kunde finde Sted, fordi Sorø Academies Midler vare optagne til Udlaan for lang Tid, da har han vistnok overseet, at det udtryffeligt i Finantslovsforslaget hedder, at Sorø Academi skal dække en Underbalance af Seminariefonden paa 48,000 Rd. Denne Deel af Sorø Academies Overflud kan altsaa ikke være optagen af Aaen; den maa være disponibel og for dette Beløb er det altsaa muligt at dække det lignende Beløb, som man er nødt til at opsigte af Seminariefondens Capital. Den høitærede Minister tillagde ikke denne hele Postering synderlig Betydning, men saa meget mindre har jeg fundet nogen Grund til at fravige min tidligere Opfattelse af dette Punkt. For mig staaer hele Opførelsen af Seminariefonden som særlig Post kun i m. et Omkostningsdepartement, og jeg maa derfor ønske, at vi blive frie derfor jo før jo bedre. Hvad endelig angaaer Skolebygningen i Skaarup, da er dette ogsaa en gammel Sag, og jeg skylder Thinget en Undskyldning for, at mit Navn staaer under den Udvalgsbetænkning, der saa ofte er bleven paabergabt som Bewis for, at man fra Rigsdagens Side har anerkjendt Statskassens Forpligtelse til at holde Bygningen vedlige paa den Maade, som nu forlanges af Regjeringen. Jeg har oprindeligt henledet Thingets Opmærksomhed paa denne Sag, og jeg har, som sagt, været med til at underskrive denne Betænkning, men jeg erindrer meget tydeligt, at det dengang ingenlunde var min Mening, at en saadan Forpligtelse, som man nu lægger ind i disse Ord, paahvilede Statskassen. Jeg fandt vel, at Udtrykkene vare noget stærke, men man er jo vant til ved en Betænkning ikke at tage det saa nøie med Begrundelsen som med selve Indstillingen, og da den blev efter mit Dulle, gav jeg efter med Hensyn til det Andet. Jeg lagde Bægt paa Indstillingen og var derfor — hvad jeg ganske vist ikke burde have været — noget føtelig i den nævnte Retning; men jeg erindrer ganske tydeligt, at jeg dengang havde samme Mening som nu, den nemlig, at der ikke paahviler Staten nogen Forpligtelse af

den Art, som man her vil paalægge den. Desuden er der jo ogsaa et Finantsudvalg, der senere er gaaet i modsat Retning, nemlig det, der afgav Betænkning ifjor. I denne staaer udtryffeligt, at Staten ikke har nogen Forpligtelse af den Art. Og saaledes staaer altsaa Finantsudvalg imod Finantsudvalg, saa at, hvad det ene kan have sagt, kan vel gaae lige op imod, hvad det andet har sagt. Hvad iøvrigt selve Sagen angaaer, formaer jeg ikke at see rettere, end at der her virkelig er kommet noget Nyt frem, siden den i tidligere Aar blev forhandlet her, idet nemlig Tilsynsmændene med Almueskolevæsenet i Skaarup have villet anvende paa den paagjældende Bygning Loven af 1856 med de Bestemmelser, som dert findes. Dette forekommer mig nu at være aldeles uberettiget. Den Skole, her er Tale om, er jo kun en privat Skole, oprettet ved et Legat i forrige Aarhundrede, førend vi endnu havde offentligt Skolevæsen her i Landet. Dette blev nemlig først indført i 1814, hvormod det omtalte Legat er af 1772. Det er altsaa klart, at hvad dette Legat kan forpligte til, og hvad vi have overtaget ligeoverfor Gierne af Hovedgaarden, er kun at holde en Skolebygning med en Skoleholder i Skaarup og dertil at indbyde dem, der have Lust til der at nyde Undervisning; men man har aldeles ikke forpligtet sig ligeoverfor Communen til at tage Deel i de Forpligtelser, den har med Hensyn til det offentlige Skolevæsen eller det hele Tvangsskolevæsen. Vil man anvende paa denne private Stiftelse de Bestemmelser, som gjælde for Communernes offentlige Skolevæsen, ere vi derved komne ind paa en meget farlig Vej, en Vej, som kan føre til langt vigtigere Følger end endog de 5,300 Rd., som der her er Tale om. Derfor kan jeg ikke see rettere, end at netop det, der siden er skeet, maa bestemt advare os imod at gaae videre. Regjeringen har tidligere vist Belivillie mod Skaarup Commune, idet den har saa at sige sammensmeltet Seminariets private Skole med Communens offentlige Skolevæsen; men dermed har den paa ingen Maade villet eller kunnet paalægge Statskassen de Forpligtelser, som ifkun paahvile det offentlige Skolevæsen i Com-